

LEVENSCYCLUSKOSTEN

De sleutel naar circulariteit?

10 april 2019
Daan Versteeg

versteeg@rozemond.nl

nl.linkedin.com/in/daan-versteeg-9381b43

Thomas Rau: *" Hé wacht even, de aarde is een ruimteschip!"*

Drie ruimtevaarders in het ISS
met voldoende planten en installaties een
perfecte balans in:

- O₂ en CO₂
- Voedsel en mest
- Zonne-energie
- 'bouw materiaal'

Met verbruik is het snel afgelopen

Met milieuvriendelijk circulair gebruik ook

Aanbesteden op circulariteit

- Eisen / uitvoeringsvoorwaarden
- Selectie
- Gunningscriteria

Artikel 2.114 lid 2 Aw

- Laagste prijs
- Beste prijs-kwaliteitverhouding
- ~~Laagste kosten op basis van kosteneffectiviteit, zoals de levenscycluskosten~~

Artikel 2.115a Aw

1. Levenscycluskosten hebben betrekking op de volgende kosten gedurende de levenscyclus van een product, dienst of werk:
 - a. kosten gedragen door de aanbestedende dienst of andere gebruikers, zoals kosten in verband met de verwerving, gebruikskosten, onderhoudskosten en kosten volgend uit het einde van de levenscyclus;
 - b. kosten toegerekend aan externe milieueffecten, die verband houden met het product, de dienst of het werk gedurende de levenscyclus, mits hun geldwaarde kan worden bepaald en gecontroleerd.

Levenscyclus van een werk

	Productie / verzamelen grondstoffen	Uitvoering Werk	Gebruiks-, onderhouds- kosten / opbrengsten	End of life kosten / opbrengsten
A-kosten <i>aanbesteder andere gebruikers</i>	€	€	€	€
B-kosten <i>milieueffecten</i>	✓	✓	✓	✓
C-kosten?	😊	😊	😊	😊

- Europese berekeningsmethoden
 - verplichte Europese methode
Richtlijn wegvoertuigen
 - vrijblijvende Europese methoden
∅
- Algemene methoden
Zoals:
 - LCC-CO2-tool
 - Standaardsystematiek Kostenramingen (SSK)
 - **ISO 14044** en **EN15804**
Duurzaam Bouwen Calculator (DuboCalc)
MKI-waarden / SBK bepalingsmethode
- Door aanbesteder ontwikkelde – eenmalige – methoden



- Branche / opdrachtgevers blijf berekenen!
- Europa moet aan de slag!

Artikel 2.114

[...]

2. De economisch meest voordelige inschrijving wordt door de aanbestedende dienst vastgesteld op basis van de:
 - a. beste prijs-kwaliteitverhouding,
 - b. laagste kosten berekend op basis van kosteneffectiviteit, zoals de levenscycluskosten, bedoeld in artikel 2.115a, of
 - c. laagste prijs.
3. Bij de toepassing van het eerste lid geschiedt de gunning op grond van onderdeel a van het tweede lid.
4. Een aanbestedende dienst kan, in afwijking van het derde lid, gunnen op grond van onderdeel b of onderdeel c van het tweede lid. In dat geval motiveert de aanbestedende dienst de toepassing van dat criterium in de aanbestedingsstukken.

- Misvatting 2^e Kamer: laagste kosten is mogelijk laagste prijs
- N.b. in strijd met motie Ziengs/Leegte 2011 waarmee Beste prijs-kwaliteitverhouding 'verplicht' werd
- Levenscycluskosten zijn zelfs beter dan Beste prijs-kwaliteitverhouding
- Wat bereik je ermee?
- Effect: iets 'spannends wordt ontmoedigd'

- Motiveringsplicht,
weg ermee!



- Contractvormen
- Specificaties
- Consultatie en procedures
- Beoordeling en rechtsbescherming
- Naleving en wijzigingsmogelijkheden

- Commissie van Aanbestedingsexperts
25 januari 2019, adviesnr. 472
https://www.commissievanaanbestedingsexperts.nl/sites/commissievanaanbestedingsexperts.nl/files/adviezen/190125_-_advies_472_-.pdf
- Bij uitwerking LCA-aanbesteding als subgunningscriterium
 - gelijke behandeling onvoldoende gewaarborgd
 - niet a.d.h.v. zo objectief mogelijk systeem beoordeeld
- Reden, teveel keuzevrijheid in:
 - software applicaties (tools)
 - onduidelijk wanneer worst-case
 - 'onwetendheid' soms voordelig
 - hield het voldoende verband met voorwerp opdracht?
 - sloot weging aan op branche?
 - dubbelrol LCA-expert wel toegestaan?

- Aanbeveling van de Commissie van Aanbestedingsexperts
- Vooraf marktconsultatie
- Beperkt aantal milieu-ingrepen bepalen
- Inschrijvers leveren alleen controleerbare informatie aan
- Aanbesteder berekent zelf de LCA/MKI-waarde:
 - één LCA-expert of adviesbureau
 - één software applicatie (tool)
 - geen / niet-controleerbare informatie is: laagste score
 - vooraf delen met inschrijver voor eigen doorrekening/controlle

- Laagste kosten is altijd laagste levenscycluskosten
- Levenscycluskostenberekeningsmethoden
 - in NL gewoon doen
 - Europa moet volgen
- Sociale aspecten als C-kosten
- Contractmanagement until the end of life!
- Alleen laagste prijs is een uitzondering
- Aan de slag ermee!

LEVENSCYCLUSKOSTEN

De sleutel naar circulariteit?

10 april 2019
Daan Versteeg

versteeg@rozemond.nl

nl.linkedin.com/in/daan-versteeg-9381b43